

ASANSÖR SEMPOZYUMU VE SERGİSİ 2012 GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Makina Mühendisleri Odası'nın (MMO) birlikte düzenlediği Asansör Sempozyumu ve Sergisi 2012, 4-6 Ekim 2012 tarihlerinde İzmir'de MMO Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi. Sempozyumu 724'ü kayıtlı delege olmak üzere yaklaşık 1200 kişi izledi.

Sempozyum boyunca; 11 oturumda 1 açık oturum, 1 panel, 5 kurs, ilköğretim çağındaki çocukların bilinçlendirilmesi amacıyla "Asansör ve Yürüyen Merdivenlerin Güvenli Kullanımı" konusunda eğitim çalışması ile asansör periyodik kontrolleri konusunda 2 adet "Yönetici Bilgilendirme Toplantısı" gerçekleştirildi.

Sempozyum katılımcıları, sempozyuma paralel olarak düzenlenen sergiyi de ziyaret ederek yeni ürün ve teknolojileri görme olanağı buldular.

"Asansör Kazaları Önlemler ve Denetim," "Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği," "Türk Rekabet ve Haksız Rekabet Hukukuna Genel Bakış," "Asansörlerde Enerji Verimliliği ve Mevzuatların Geliştirilmesine Yönelik Öneriler," "Asansörün Yapıya Kattığı Değer," "Asansör Mühendisliği," "Asansör Montajında İş Sağlığı ve Güvenliği" konularının ele alındığı sempozyumda uzman ve akademisyenler tarafından 30 bildiri sunuldu.

Üç gün süren sempozyum; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Asansör Sektörel Gelişim Platformu, Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (AYSAD), Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (EAYSAD), İzmir Ticaret Odası (İZTO), Akdeniz Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi tarafından desteklendi.

"İş Güvenliği ve İş Kazaları" başlığıyla düzenlenen açık oturumda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve asansör sektörü temsilcileri ile bir plastik ve mikro cerrahi uzmanının katılımıyla konu detaylı biçimde tartışılarak, söz konusu alanın düzenlenmesine yönelik görüş ve öneriler dile getirildi.

Sempozyum kapsamında düzenlenen "Periyodik Kontroller ve SNEK Uygulamaları" başlıklı panelde ise;

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve sektör temsilcilerinin katılımıyla konu ayrıntılı olarak tartışıldı, görüş ve öneriler üretildi ve paylaşıldı.

Sempozyumun açılış konuşmaları EMO İzmir Şube Başkanı Özcan Uğurlu, MMO İzmir Şube Başkanı Mehmet Özsakarya, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ve MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar tarafından yapıldı.

ASANSÖRLERDE MÜHENDİSLİĞİN ÖNEMİ ARTIYOR

Makina Mühendisleri Odası İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya, sempozyum açılışında yaptığı konuşmada asansörlerin yasal mevzuata uygun olarak yapılması gereken, tasarımından imalatına, imalatından bakımına, bakımından periyodik kontrolüne kadar tüm süreçlerinde mühendislik hizmetine gereksinim duyulan bir uzmanlık alanı olduğunu vurguladı ve söz konusu teknolojilerde yaşanan çok hızlı gelişmelerin ve değişimin, enerji verimliliği gibi konuların asansörlerde mühendisliğin önemini gittikçe arttırdığına dikkat çekti.

Mühendislik çalışmalarının bu alandaki geleceğine dair öngörülerde bulunan Mehmet Özsakarya, Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın kendi meslek alanlarını doğrudan ilgilendiren asansör sektörüne yönelik çalışmalarını her anlamda geliştirerek meslek, üye ve toplum yararı çerçevesinde yoğunlaştırmakta olduğunu kaydetti.

Meslek, Ülke ve Toplum Yararı İçin Çalışıyoruz

Makina Mühendisleri Odası olarak yıllardır Elektrik Mühendisleri Odası ile birlikte gerçekleştirilen asansör periyodik kontrol çalışmalarının, 2012 yılı başından bu yana meslek, üye ve toplum yararı çerçevesinde devam ettirildiğini hatırlatan Mehmet Özsakarya, ilgili alandaki tüm faaliyetleri bir adım ileriye taşımak amacıyla Asansör

Sempozyum boyunca; 11 oturumda 1 açık oturum, 1 panel, 5 kurs, ilköğretim çağındaki çocukların bilinçlendirilmesi amacıyla "Asansör ve Yürüyen Merdivenlerin Güvenli Kullanımı" konusunda eğitim çalışması ile asansör periyodik kontrolleri konusunda 2 adet "Yönetici Bilgilendirme Toplantısı" gerçekleştirildi.

Sempozyum katılımcıları, sempozyuma paralel olarak düzenlenen sergiyi de ziyaret ederek yeni ürün ve teknolojileri görme olanağı buldular.

"Asansör Kazaları Önlemler ve Denetim," "Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği," "Türk Rekabet ve Haksız Rekabet Hukukuna Genel Bakış," "Asansörlerde Enerji Verimliliği ve Mevzuatların Geliştirilmesine Yönelik Öneriler," "Asansörün Yapıya Kattığı Değer," "Asansör Mühendisliği," "Asansör Montajında İş Sağlığı ve Güvenliği" konularının ele alındığı sempozyumda uzman ve akademisyenler tarafından 30 bildiri sunuldu.

Üç gün süren sempozyum; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Asansör Sektörel Gelişim Platformu, Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (AYSAD), Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği (EAYSAD), İzmir Ticaret Odası (İZTO), Akdeniz Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi tarafından desteklendi.

"İş Güvenliği ve İş Kazaları" başlığıyla düzenlenen açık oturumda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve asansör sektörü temsilcileri ile bir plastik ve mikro cerrahi uzmanının katılımıyla konu detaylı biçimde tartışılarak, söz konusu alanın düzenlenmesine yönelik görüş ve öneriler dile getirildi.

Sempozyum kapsamında düzenlenen "Periyodik Kontroller ve SNEU Uygulamaları" başlıklı panelde ise; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve sektör temsilcilerinin katılımıyla konu ayrıntılı olarak tartışıldı, görüş ve öneriler üretildi ve paylaşıldı.

Sempozyumun açılış konuşmaları EMO İzmir Şube Başkanı Özcan Uğurlu, MMO İzmir Şube Başkanı Mehmet Özsakarya, EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ve MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar tarafından yapıldı.

ASANSÖRLERDE MÜHENDİSLİĞİN ÖNEMİ ARTIYOR

Makina Mühendisleri Odası İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya, sempozyum açılışında yaptığı konuşmada asansörlerin yasal mevzuata uygun olarak yapılması gereken, tasarımından imalatına, imalatından bakımına, bakımından periyodik kontrolüne kadar tüm süreçlerinde mühendislik hizmetine gereksinim duyulan bir uzmanlık alanı olduğunu vurguladı ve söz konusu teknolojilerde yaşanan çok hızlı gelişmelerin ve değişimin, enerji verimliliği gibi konuların asansörlerde mühendisliğin

önemini gittikçe arttırdığına dikkat çekti.

Mühendislik çalışmalarının bu alandaki geleceğine dair öngörülerde bulunan Mehmet Özsakarya, Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası'nın kendi meslek alanlarını doğrudan ilgilendiren asansör sektörüne yönelik çalışmalarını her anlamda geliştirerek meslek, üye ve toplum yararı çerçevesinde yoğunlaştırmakta olduğunu kaydetti.

Meslek, Ülke ve Toplum Yararı İçin Çalışıyoruz

Makina Mühendisleri Odası olarak yıllardır Elektrik Mühendisleri Odası ile birlikte gerçekleştirilen asansör periyodik kontrol çalışmalarının, 2012 yılı başından bu yana meslek, üye ve toplum yararı çerçevesinde devam ettirildiğini hatırlatan Mehmet Özsakarya, ilgili alandaki tüm faaliyetleri bir adım ileriye taşımak amacıyla Asansör Sempozyumunda bir araya geldiğini belirtti.

Özsakarya, "Bugün artık kurumsal bir hâl alan etkinliğimizin, gelişmiş olduğumuz noktada ülkemizdeki asansör sektörü için de önemli bir etkinlik olduğuna inanıyoruz. Sempozyumun; bildirileri, paneli, açık oturum ve kursları, eğitim semineri, sosyal etkinlikleri ve paralelinde düzenlenen sergisi ile, ülkemizde ve dünyada yaşanan teknolojik gelişmelerin irdeleneceği, yasal düzenlemelerin ve standartların sektöre etkilerinin tartışılacağı, ülkemizde yaklaşık sayısı 300 bini bulan asansörlere ilişkin, ilgili sektörde üretim ve üretim sonrası süreçlerde yaşanan sorunların ve bunların çözüm önerilerinin ortaya konulacağı bir etkinlik olacağını ummaktayız" sözleriyle konuşmasını sonlandırdı.

MÜHENDİS İSTİHDAMI ÖNEMSENMELİDİR

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Özcan Uğurlu açılış konuşmasında ülkemiz kent merkezlerindeki hızlı nüfus artışı ve buna bağlı olarak gelişen dikey yapılaşmanın asansör ve yürüyen merdiven sektörünü doğrudan etkilediğini belirterek, sektörün bu sürece ayak uydurabilmek için bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemek ve uygulamak zorunda olduğunu, hem enerji verimliliği hem de uygun teknolojilerin kullanılması için mühendis istihdamının büyük önem taşıdığını dile getirdi.

Ülkemizde yılda 15.000 civarında asansörün piyasaya arz edildiği düşünüldüğünde can ve mal güvenliği açısından tescil kontrollerinin anlamının bir kat daha arttığını vurgulayan Uğurlu, 3 ve 14 Nisan 2012 tarihlerinde İmar Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler ile meslek odalarının yürütmekte olduğu mesleki denetim ortadan kaldırılmak istendiğini bu durumun anayasal ve yasal aykırılıkları gerekçe gösterilerek TMMOB ve EMO tarafından dava süreci başlatıldığını belirtti.

MÜHENDİSLİK UYGULAMALARI VE BİLİMSSEL ÇALIŞMALAR DESTEKLENMELİDİR

Sempozyum açılışında konuşan Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, etkinliğin her iki Odanın ortak çalışması ve bilgi birikimiyle gerçekleştiriliyor olmasını asansör gibi ortak mesleki alanlarda birlikte çalışma ve üretme kültürünün geliştirilmesi açısından çok önemli bir adım olarak gördüklerini dile getirdi.

Cengiz Göltaş, bilim ve teknolojiye baş döndürücü

gelişmelerin ihtiyaçlar çerçevesinde her gün yeniden şekillendiğini belirterek, günümüz teknolojisinde motor ve elektronik sistem tasarımının geliştirilmesiyle birlikte yüksek seyir mesafelerinde ve yüksek hızlarda asansör tasarlanmasının daha olanaklı hâle geldiğini ve bir Milyar avro ekonomik hacme sahip asansör ve yürüyen merdiven sektörünün ulusal sanayimizin önemli bir parçası olduğunu ifade etti. Sektörün ayakta kalabilmesi, uluslar-arası alanda rekabet edebilmesi için verimliliğin ve nitelikli iş gücünün artırılması, teknolojinin ve endüstriyel bilgi birikiminin paylaşılması, mühendislik bilgi birikiminin uygulama ve tasarıma yönelik olarak artırılmasının önemine değinen Göltaş, "Bu nedenle ülkemizde mühendislik uygulamaları ve bilimsel çalışmalar desteklenmeli, tasarımından, üretimine, projesinden, montaj ve işletmesine kadar bir mühendislik faaliyeti olan asansörlerle ilgili mühendislik kavramına vurgu yapan yasal düzenlemeler ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından hızla hayata geçirilmelidir." şeklinde konuştu.

AKP İktidarı Denetim Görevini Yerine Getirmiyor

Konuşmasının devamında yapılaşma, üretim ve işletme süreçlerinde yaşanan iş kazalarına değinen Cengiz Göltaş, SGK verilerine göre 2010 yılında 1444 işçi, 2011 yılında ise 1563 işçinin hayatını kaybetmesi gerçeğine rağmen AKP iktidarının işçi ölümlerini "kader," "vadeleri dolmuş," "ölüm bu işin doğasında" diye değerlendirdiğini belirterek şu eleştirileri dile getirdi: "Oysa tüm iş kazaları ve meslek hastalıkları önlenabilir. Bizler önlenebilir oldukları halde gerçekleştiği için yaşananları "iş cinayeti" olarak tanımlıyoruz. Çok fazla geriye gitmeye de gerek yok aslında. Sadece 2012 yılının başından buyana geçen son 5 ayda yaşanan tırnak içindeki iş kazaları ve ölümlere ait resmi rakamlar bile nasıl bir çalışma yaşamından bahsettiğimizi anlatmaya yetiyor. 2012 yılında Ocak ayında 62, Şubat ayında 42, Mart ayında 59, Nisan ayında 87 ve Mayıs ayında 69 olmak üzere son beş ayda 319 emekçi bugün aramızda değil.

Asansör imalatlarında da karşılaşılan ve hayatın her alanında yaygın olan işçi ölümlerinin altında yatan neden, sağlıklı ve güvenli çalışmanın bir "maliyet" olarak görülmesidir. Sermaye bu yüzden "işçi sağlığı" yerine "iş sağlığı" kavramını kullanıyor. Yani işçilerin değil işin sağlığı, işletmenin verimliliği ön planda tutuluyor. AKP iktidarı da işçilerin can güvenliğini sağlayacak düzenleme ve denetimleri yerine getireceğine; küresel rekabeti yani işletmelerin kârlılığını gerekçe göstererek emekçileri koruyan mevcut düzenlemeleri dahi ortadan kaldırıyor ve denetim görevini gerektiği gibi yerine getirmiyor."

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ÖZEL EĞİTİMLİ, YETERLİLİĞİ ODALARCA BELGELENDİRİLMİŞ MÜHENDİSLERCE YÜRÜTÜLMELİDİR

Sempozyum açılışında konuşan Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ise asansörlerin tasarımı, imalatı, montajı, bakım ve periyodik kontrolünü kapsayan sürecin, bilimsel-teknik gerekliliklerce belirlenmiş mühendislik hizmetlerine ait bir alan olduğuna dikkat çekti. Bu hizmetlerin özel eğitim almış, yeterliliği Odalarca belgelendirilmiş mühendislerce yürütülmesi gerektiğine dikkat çeken Çakar, Makine Mühendisleri Odası'nın bu amaçla çok yönlü çalışmalar yürüttüğünü kaydetti.

Ali Ekber Çakar, bütün meslek uygulama alanlarında hizmet sunan MMO üyelerinin yeterli bilgi ve deneyime sahip olması gerekliliğinden hareketle, Resmi Gazete`de yayımlanan yönetmelikler uyarınca düzenlenen kurslarda başarılı olan üyelerin belgelendirilmesinin Oda çalışmaları arasında önemli bir yere sahip olduğunu söyledi.

Ülke çapındaki Meslek İçi Eğitim Merkezlerinde Asansör Avan Proje hazırlama konusunda 6 bin 690, Asansör Uygulamaları konusunda ise 4 bin 550 MMO üyesinin yetkilendirildiğini belirten Çakar, "Oda bünyesinde oluşturduğumuz ve Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)`dan akredite Personel Belgelendirme Kuruluşumuzun düzenlediği sertifikalar, uluslararası standartlara uygunluk, tanınırlık açısından ileri bir adım olmuştur. Kaldırma ve iletme makinalarının periyodik kontrol ve bakımlarına ilişkin faaliyetlerimiz de TÜRKAK`a akredite ettirilmiş ve Odamız bu alanda da A Tipi Muayene Kuruluşu olmuştur" dedi.

Ali Ekber Çakar, geçmişte yerli onaylanmış kuruluşumuzun olmaması nedeniyle üreticilerimizin, uygunluk değerlendirme faaliyetlerini yüksek bedellerde AB kuruluşlarına yaptırmak zorunda kaldığını, bu alandaki mühendislik hizmetlerinin yurt dışından satın alındığını hatırlattı. Bu boşluğu gidermek üzere İzmir`de oluşturdukları Asansör Kontrol Merkezi'nin (AKM) AB Komisyonu tarafından Onaylanmış Kuruluş olarak kabul edildiğini ve ilgili tebliğin Resmi Gazete`de yayımlanarak yürürlüğe girdiğini ifade eden Çakar, bilimsel mühendislik ölçütlerine dayalı kamusal çalışma ve denetim anlayışlarının, ülke ve sanayi lehine, uluslararası ölçekte tanınırlığın önemli bir göstergesi olarak haklı bir gurur duyduklarını belirtti.

Dışa Bağımlılık Azaltılmalıdır

Yılda ortalama 25-35 bin asansör ve 1400 yürüyen merdiven kurulumu yapıldığını söyleyen Çakar, sektöre dair şu bilgileri aktardı: "Sektör, 350 bin civarında asansörün işletme süreçlerinde gerçekleştirilen, bakım ve onarımda kullanılan malzeme, cihaz ve ekipmanlarla birlikte yaklaşık 1 milyar dolarlık bir ekonomik hacme sahiptir. Yürüyen merdivenlerin tamamına yakını, kurulumu gerçekleştirilen asansörlerin yaklaşık % 15`i ithaldir. Yerli marka ile kurulumu gerçekleştirilen asansörlerin % 40`ı ise ithal komponentlerden oluşmaktadır. Bu dışa bağımlılığın azaltılması için finansman, kalifiye iş gücü ve AR-GE desteklerinin artırılması, yerli malzeme üretim ve kullanımının teşvik edilmesi gerekmektedir.

Sektördeki yetkili firma sayısı yaklaşık 430, herhangi bir yetki almadan çalışan firma sayısı ise yaklaşık 2 bin civarındadır. Sektörde istihdam edilen makina mühendisi sayısı ise yaklaşık 750`dir. Asansör periyodik kontrollerinin bütün ülkeyi kapsamaması, mühendis istihdamındaki yetersizlik, meslek odalarının görev ve yetkileri, AB süreç ve standartlarının uyumlaştırılması, piyasa gözetim ve denetimi gibi konulardaki sorunlar sürmektedir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE, meslek odaları, üretici firmalar, mühendisler, akademisyenler ve diğer kuruluşların, sürecin bütününde mühendis istihdamı ve meslek odalarının rolleri başta olmak üzere sağlayacağı aktif destek, bu sorunların çözümünde önemli bir rol

oynayacaktır.”

Denetimsizliğin Aşılmasına Katkı Sunmaya Hazırız

Odalar tarafından 2012 yılı başına kadarki son yedi yılda toplam 15 ilde 47 belediye sınırları içinde yapılan denetim ortalamasında asansörlerin %66,2`sinin sorunlu olduğu tespitini paylaşan Çakar, toplam asansör sayısı içinde yapılan denetim baz alındığında sorunun daha da büyümekte olduğuna dikkat çekti. Çakar, 2011`de kullanımda olan yaklaşık 250 bin asansörden yalnızca 12 bin 336`sının yani %4,89`unun kontrol edildiğini; %95,11`inin ise kamu denetiminden tamamen yoksun olduğunu belirtti. Bu durumun toplumun can güvenliğinin nasıl büyük bir tehlike içinde olduğunu da gösterdiğine dikkat çekti.

Çakar, mevzuata yönelik gelişmeler ve Oda faaliyetlerine ilişkin şunlara değindi:

“05.11.2011 tarih ve 28106 sayılı Resmi Gazete`de yayımlanan “Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” hükümlerince bina yöneticileri, asansörlerin yılda en az bir kere kontrolünü yaptırmakla, belediyeler de sınırları içerisindeki her asansörün 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren yılda bir kez A tipi Muayene Kuruluşu tarafından kontrol edilmesini sağlamak ve yıllık kontrolün yapıp yapılmadığını denetlemekten sorumlu kılınmıştır.

Bu gelişmeyle birlikte ülkemizdeki 30 Onaylanmış Kurulardan biri olan Odamız bünyesinde çalışan teknik görevli ve üyelerimize yönelik düzenlediğimiz 20 eğitime 387 mühendis katılım sağlamış ve 26`sı Onayıcı Muayene Personeli, 222`si Muayene Personeli, 31`i Yardımcı Muayene Personeli olmak üzere 279 mühendis Asansör Kontrol Merkezimiz bünyesinde kontrol mühendisi olarak yetkilendirilmiştir.

Odamızın yaptığı kontroller ise 15 ilden 49 ile; protokol yapılan belediye sayısı da 47`den 177`ye çıkmıştır. Kontrol edilen asansör sayısı 2011 toplamında 12 bin 336 iken 2012 yılının ilk aylarında yapılan hazırlıklardan sonra dört-beş aylık bir zaman dilimi içinde ve Eylül sonu itibarıyla 17 bin 703 asansör kontrol edilmiş durumdadır.

Odamızca protokol yapılan 177 belediye sınırları içindeki tahmini asansör sayısı 175 bindir, ülke genelinde ise 2012 itibarıyla yaklaşık 350 bin asansörün faaliyette olacağı tahmin edilmektedir. Odamızla protokolü bulunan belediye sınırları içindeki asansörlerin tamamının kontrollerinin yapılması için organizasyonumuz hızla ve sürekli olarak geliştirilmektedir. Mevcut uygulamanın yerleşik ve sürekli kılınması ile ülkemizdeki denetimsizlik gerçeğinin aşılmasına Odamız önemli katkılar sunmuş olacaktır.”

Mühendisler Kapsam Dışına İtiliyor

Tasarım aşamasından, üretim, montaj, kullanım, bakım ve denetim aşamalarına kadar mühendislik hizmetlerinin yaygınlaştırılması, etkin kılınması ve yasal düzenlemelerle güvene altına alınması gerekmesine karşın bu konudaki gelişmelerin sorunlu yapısını koruduğuna vurgu yapan Çakar, son 17 yılda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 6 adet Asansör Yönetmeliği yayımlandığını ve 1995 tarihli yönetmelikte asansör imalat, montaj ve bakım

firmalarının bir elektrik ve bir makina mühendisi istihdam etmesi ve bu firmaların Elektrik ve Makina Mühendisleri Odalarından Büro Tescil Belgesi alması zorunlu tutulmuşken, yürürlükteki yönetmeliklerde bu konuların boşlukta bırakıldığını söyledi.

Çakar, “Yeni yönetmeliklerde asansör avan ve uygulama projelerinin ilgisine göre elektrik ve makina mühendislerince çizileceği ve bu projelerin valilikler ve belediyelerce asansörlere işletme ruhsatı verilmesi aşamasında istenmesi ve imalat, montaj ve bakım firmalarına mühendis istihdamı konusunda herhangi bir açıklık getirilmemektedir.

Odamız bu konuyla ilgili görüş, öneri ve çekincelerini birçok kez yazılı ve sözlü olarak Bakanlığa iletmıştır. Ancak 95/16/AT Yönetmeliği`nde yapılan revizyon ve ulusal düzenlemeleri belirleyecek olan “Asansör Bakım ve İşletme yönetmeliği” üzerinde ortak bir görüşe ulaşılmeden yayımlanmıştır” şeklinde konuştu.

Bilim, Mühendislik ve Kamu Denetiminin Dışlanmasına İzin Vermeyeceğiz

Bazı çevrelerin olaya ticari boyutta yaklaşarak, asansör firmalarında mühendis çalıştırılmasına ve Mühendis Odalarının mesleki denetim süreçlerinde yer almasına şiddetle karşı çıkmakta olduğunun altını çizen Çakar, şu eleştiri ve görüşleri dile getirdi: “Yönetmeliğin avan ve tatbikat projeleriyle ilgili hükümleri iptal edilmiş, bina bütünüdür bir parçası olan ve yanlış uygulamaların sonuçlarını insan yaşamıyla ödediğimiz asansör tesisleri yapı denetim süreçlerinden kaçırılmaya çalışılmış, işletme ruhsatı aşamasında sadece firmanın düzenleyeceği AT uygunluk beyanı yeterli sayılmıştır. Bilim, mühendislik ve kamu denetimini dışlayan böylesi bir düzenleme, asansörler konusunda denetim eksikliğinden kaynaklı can ve mal kayıpları ile standart dışı uygulamaları daha da artıracığı gibi ulusal asansör sanayimizi de baltalayarak, sektörde hizmet veren yüzlerce mühendisin işten çıkarılmasına sebep olmuştur. Makina Mühendisleri Odası olarak böylesi yanlış uygulamalara izin vermeyeceğimizi burada belirtmek isterim.

Sektörle ilgili kalıcı ve sürekli çalışmaların gerçekleştirilmesi amacıyla kurulan Asansör Teknik Komitesi`nin çalışmalarının da işlevsel kılınması gerekmektedir. Komitede yer alan Odamız ve EMO tarafından hazırlanan “Asansör Tesis, İşletme ve Bakım Yönetmeliği”nin yayımlanmaması, asansör sektöründe işletme ve bakım süreçlerinde mevcut dağınıklığı ve haksız rekabet ortamını daha da artırmakta ve güvenliği de olumsuz etkilemektedir.

Diğer yandan 17.01.2002 tarih ve 24643 sayılı Resmi Gazete`de “Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik” yayımlanmakla birlikte yaygın piyasa gözetimi ve denetimi ortamının ilgili Bakanlıkça etkin bir şekilde sağlanması gerekmektedir. Zira asansör ve yürüyen merdiven sektöründe ürünlerin piyasaya arzı ve dağıtım aşamasında veya ürünler piyasada iken ilgili teknik düzenlemelere uygunluk ve güvenliğe ilişkin boşluklar mevcuttur. Bu noktada ülke genelinde yaygın bir örgütlenme altyapısı bulunan Odamız ve EMO`nun yetkili kılınmasına yönelik idari düzenlemelerin Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği kapsamında yapılması gerekmektedir. Bu konulara sempozyumumuzun önem vererek eğilmesini diliyorum.”

ONUNCU KALKINMA PLANI ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISINA KATILDIK

Onuncu Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Enerji Güvenliği ve Verimliliği Çalışma Grubu ikinci toplantısı 12 Kasım 2012 tarihinde Ankara'da yapıldı. Toplantıya Oda adına Oda Yönetim Kurulu üyesi Şayende Yılmaz ve MMO Enerji Çalışma Grubu üyesi H. Caner Özdemir katıldı.

Enerji Güvenliği ve Verimliliği Çalışma Grubu toplantısında; ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin temel girdisi olan enerjinin güvenli, sürdürülebilir ve rekabetçi maliyetlerle temini, enerjinin hane halkı bütçesi, sanayi maliyetleri ve cari açık üzerindeki etkisini en aza indirmek amacıyla nasıl bir enerji sektörü yapısının hedefleneceği ve bu hedef için hangi politikaların izlenmesi gerektiği tartışıldı. Toplantıda; gerek birincil enerji gerekse elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanması kapsamında petrol ve doğal gaz, elektrik enerjisi, nükleer enerji, yenilenebilir enerji kaynakları ve enerji verimliliği alanlarında dünya ve ülkemizdeki sorunlar, gelişmeler ile bunların yarattığı riskler ve sunduğu fırsatlar, güçlü ve zayıf taraflarımız, çözüm ve politika önerileri kapsamlı olarak değerlendirildi.

Çalışma Grubu metinlerinde Odamızın hazırladığı **“enerji verimliliği”** ve **“enerjinin görünümü”** raporlarından da yararlanılarak, enerji üretiminde ağırlığın yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına verilmesi, enerji planlamalarının ulusal ve kamusal çıkarların korunması ve toplumsal yararın artırılması doğrultusunda yapılması gerektiği vurgulandı.

TMMOB YASASI'NI DA DEĞİŞTİREN TORBA YASA İLE İLGİLİ DETAYLI BİLGİ İÇİN

AKP'nin kapalı kapılar ardında TBMM'ye sunmak için hazırlıklarını yürüttüğü torba yasa, 6235 Sayılı TMMOB Yasası başta olmak üzere birden fazla yasada değişiklik yapılmasını öngörmektedir.

Torba yasa içinde; Yapı Denetimi Hakkında Kanun hazırlanarak, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmış, 3194 Sayılı İmar Kanununun 8- 10-11-13-18-21-22-26-27-28-29-30-32-42-44 üncü maddeleri ile Ek-2 ve Ek-4 dördüncü maddeleri değiştirilerek Kanununa madde eklenmiş, 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 1- 2- 12-14-20 inci maddeleri değiştirilerek Kanuna Geçici madde eklenmiş, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 84. maddesi değiştirilmiş, 3621 Sayılı Kıyı Kanununun 5- 6- 7-10-11 inci maddeleri değiştirilerek Kanuna Geçici madde eklenmiş, 5543 Sayılı İskan Kanununa Geçici madde eklenmiş, 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesi değiştirilmiş, 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kurulularının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 1 inci maddesi değiştirilmiş, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 1-2 ve 27 inci maddeleri değiştirilmiş, 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 1-13-17-21-26-32-33 üncü maddeleri değiştirilerek Kanundaki Muvakkat maddeler kaldırılmış ve Kanuna geçici madde eklenmiş, 644 Sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun Hükmünde Kararnamenin 2-7-12 ve 13/A maddeleri değiştirilmiş, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanununun Hükmünde Kararnamenin eki 1 sayılı cetvele ekleme yapılmıştır.

Yasa Tasarısı Taslağına,

http://www.tmmob.org.tr/resimler/ekler/d8feef0e743339b_ek.pdf?tipi=29&turu=H&sube=0 bağlantısından erişilebilir.

* Kapalı Kapılar Ardında Hazırlığı Süren ve Torba Yasa İçine Konulan TMMOB Yasasıyla İlgili Değişiklik Maddelerine http://www.tmmob.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=8535&tipi=29 bağlantısından erişilebilir.

2013 BÜTÇESİ MECLİSTEN GEÇTİ, ODAMIZIN BÜTÇE İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMESİ

2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun temel amaçları, önceki yıllarda olduğu gibi, "ülkemizin refah seviyesinin artırılması nihai hedefi doğrultusunda büyümeyi potansiyel seviyeye çıkarmak, istihdamı artırmak, kamu dengelerini iyileştirmek ve fiyat istikrarını sağlamak" olarak açıklandı.

Ancak bütçe verileri gösteriyor ki hükümetin gündeminde halkın yeri yoktur. Yine çalışanlardan ve halktan alıp zengine veren bir tercih söz konusudur.

Bütçe hedefleri yatırım ve kalkınma boyutlarından yoksundur. AKP hükümetinin on yıldır uyguladığı politikaların devamı olarak biçimlenen 2013 bütçesi, iktidarın maddi çıkarlarla örülü ideolojik dünyasına uygun bir bütçe olarak tasarlanmıştır, dinselikleştirme ile "güvenlik", silahlanma/savaş harcamaları önemli bir ağırlık oluşturmaktadır. Bütçeler artık gelir ve vergi adaletsizliği ile yoksulluğun yayılmasının programatik bir aracı haline gelmiştir. Diğer yandan bütçenin hazırlanması ve Meclis'te görüşülmesi sırasında en temel kurallara ve yasalara uyulmamış, Bakanlık bütçeleri ilk kez Sayıştay incelemesinden geçmeden Meclise getirilmiş, sadece hükümetin verdiği rakamlar üzerinden bütçe görüşmeleri yapılmıştır.

2013 bütçesinin en büyük geliri, halktan toplanan vergilerdir. En adaletsiz vergi unsurlarından biri olan dolaylı vergilerin tüm vergi gelirlerine oranı yüzde 80'lere çıkarılmıştır. Yani kamuoyunda "zam", "fiyatlarda artış" olarak da tanımlanan vergi artışları halkın kemerlerini sıkmaya devam edecektir. Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi en temel hizmetlere ayrılan rakamlar, bütçenin temel kaynağını oluşturan çalışanların ve halkın bu gelirlerden en az yararlanan olacağını göstermektedir.

2012 yılına göre değişimler izlendiğinde, "savunma ve güvenlik" harcamalarının en yüksek artışı aldığı, Milli Eğitim Bakanlığı bütçesininse en düşük artışlardan birini aldığı görülmektedir. Ancak bu artış görelidir, zira 2002'de yüzde 17,18 olan eğitime ayrılan pay sürekli olarak düşmüş ve bugünkü yüzde 6,64 oranına inmiştir. Eğitim gibi temel toplumsal, kamusal hizmet alanlarının başında gelen sağlık ve sosyal güvenlik harcamalarında da ciddi bir azalma söz konusudur. 2013 yılı bütçesinde, önceki yıla göre Sağlık Bakanlığı'na ayrılan pay yüzde 25, Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığı'na ayrılan pay yüzde 16 oranında düşürülmüştür. 2013 yılı enflasyon oranının yüzde 10 olacağı düşünüldüğünde bu üç temel alandaki düşüşlerin daha da artması söz konusu olacaktır. AKP hükümetinin bu tercihi, kamusal, toplumsal hizmetlerin piyasalaştırılması, ticarileştirilmesi sürecini tamamlayan bir içeriğe sahiptir.

2013 yılı bütçesinde, 4,604 milyar TL bütçesi ile tek başına 11 Bakanlık bütçesini geride bırakmış durumdadır. Bu rakam bir önceki yılın bütçesi olan 3,8 milyarın üzerine yüzde 18'lik bir artış anlamına gelmektedir. 2010 yılına göre (2,6 milyar) ise artış iki katına yakındır. 2013 yılında Sağlık Bakanlığı bütçesinin 2,4 milyar TL olduğu düşünüldüğünde, Diyanet'e ayrılan payın toplumun sağlığından önde geldiğini, AKP Hükümetinin "dindar nesiller" ve muhafazakâr toplum projesine ne denli önem verdiği görülmektedir.

Bütçede göze çarpan bir konu da "güvenlik", "savunma" gibi tanımlarla gizlenen baskı, silahlanma, savaş harcamalarına ayrılan paylarda görülen artıştır. 2013 yılı bütçesinde Milli İstihbarat Teşkilatı'nın payı yüzde 32,2 oranında artarak 995,5 milyon TL'ye çıkarılmış, Milli Savunma Bakanlığı'nın payı 20,3 milyar TL, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün payı 14,7 milyar TL, Jandarma Genel Komutanlığı'nın payı 5,8 milyar TL, Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın payı 432 milyon TL'ye, tümünün toplamı ise 42,4 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Bu yüksek artış, bütçenin bir yanı ile savaş/silah sanayini besleyecek bir bütçe olduğunu göstermektedir.

Bu temel parametreler 2013 yılı bütçesinin geniş halk kitlelerinin beklentilerini karşılamaktan uzak olduğu ve çoğunluğun gereksinimlerine göre hazırlanmadığını göstermektedir.

Ali Ekber ÇAKAR

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı**

KÖPRÜ VE OTOYOL ÖZELLEŞTİRMESİ İLE İLGİLİ ODAMIZIN DEĞERLENDİRMESİ

25 yılda yapılan özelleştirmelerin yüzde 80'ini tek başına iktidar olduğu 2002–2012 dönemde gerçekleştiren AKP iktidarı, halkın vergileriyle oluşturulan kamu varlıklarını ve hizmetlerini sermaye güçlerine teslim etmeye devam ediyor. İktidar, daha önceleri başvurulan “zarar ediyor” bahanesine ihtiyaç bile duymadan özelleştirmeleri yapmaktadır.

Bilindiği üzere en son, Edirne-İstanbul-Ankara Otoyolu, Pozantı-Tarsus-Mersin Otoyolu, Tarsus-Adana-Gaziantep Otoyolu, Toprakkale-İskenderun Otoyolu, Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolu, İzmir-Çeşme Otoyolu, İzmir-Aydın Otoyolu, İzmir ve Ankara Çevre Otoyolu, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ve Çevre Otoyolu'nun işletme hakkı 25 yıllığına Koç-Ülker-UEM ortaklığına satılmıştır.

Açıklamalara göre son on yılda yaklaşık 4,5 milyar lira kâr eden köprü ve otoyollardan bu süre içinde elde edilen gelir artışı yüzde 250`dir. İhaleyi alan ortaklık ise, 25 yıl boyunca yalnızca 5,7 milyar dolar ödeyecektir. Ancak bu satış, otoyol ve bağlantı yolları üzerindeki hizmet tesislerini, bakım ve işletme tesisleri, ücret toplama merkezleri ve diğer mal ve hizmet üretim birimleri ile varlıklarını da kapsamaktadır. Bu varlık ve hizmetlerden elde edilen gelirler açıklanmadığı gibi hizmet bakım alanlarının ticari işletmelere dönüştürülmesiyle elde edilecek gelirler kamuoyunca bilinmemektedir.

Bugün yüzde 90 oranında bağımlı bırakıldığımız karayolu taşımacılığı, AKP iktidarının dışa bağımlı, çevre ve kültürel dokuyu tahrip eden politikalarda ısrarı ile özelleştirme uygulamalarının merkezi alanlarından biri konumuna gelmiştir. Karayolu ulaşım yatırımlarıyla daha da pekiştirilen bu yapı, "hizmet ve kalite standardı" görünümü altında, HGS (Hızlı Geçiş Sistemi) gibi sürücülerin cebinden para çıkarmanın yeni yollarını icat etmiş, özelleştirmeye hizmet edecek hamleleri tek tek gerçekleştirmiştir.

Halkın malı olan ve kâr eden işletmelerin satışıyla, kamunun zarar ettirildiği, kamu kaynaklarının özel sektöre aktarıldığı açıktır. Ödediği vergilerin asgari karşılığı olan ucuz, kaliteli ve güvenli ulaşım hakkı halkın elinden alınmış, yüksek akaryakıt fiyatları yanı sıra halk yollar için de soyulur hale gelmiş, karayolu çalışanlarının gelecekleri de sermayenin insafına bırakılmıştır.

Ülkemizin ve halkımızın gerçek çıkarları ve geleceği, serbestleştirme ve özelleştirmelerin durdurulmasından, kamusal varlık ve hizmetlerin kamuya yeniden kazandırılmasından ve topluma bedelsiz hizmet eder hale getirilmesinden geçmektedir. TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak bu yönde çaba göstereceğimizi belirterek yetkilileri uyarıyor ve tüm duyarlı kamuoyunu bu yönde duyarlılığa çağırıyoruz.

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı